

KERKDIENTEN

GENEVE	LAUSANNE
Auditoire de Calvin, naast cathédrale St. Pierre	Chapelle de Béthusy
Zondag 8 februari om 9.30 uur Ds. C. Wolters-Berghout	Zondag 15 februari om 10.30 uur Ds. C. Wolters-Berghout
Zondag 22 februari om 11.00 uur Temple te Commugny – Ds. C. Wolters-Berghout	
Zondag 8 maart om 9.30 uur Ds. C. Wolters-Berghout	Zondag 15 maart om 10.30 uur Ds. C. Wolters-Berghout
Zondag 22 maart om 11.00 uur Temple te Commugny - Gastpredikant Ds. Frans Bouwen en Ds. C. Wolters-Berghout	

Vieringen in het teken van gemeenschap

We hebben heel wat bijzondere vieringen achter de rug. Vrolijke kerstvieringen, maar ook het afscheid van Han Martens, met daarna de begrafenis op het ijsskoude kerkhof van Commugny. Fijn dat er dan zovelen waren die om haar kinderen, kleinkinderen en vrienden stonden om hen te troosten en te steunen.

De kerstviering in Bégnins was een vrolijke belevenis. Zowel het inrichten van de zaal en het opruimen daarna, als de viering, het was feestelijk en gezellig. Veel mensen hebben hun kerstwens in de boom gehangen. Als u ze nog eens na wilt lezen en u heeft ze niet via de e-mail nieuwsbrief ontvangen, kijkt u dan eens op onze website: www.ned-pg.ch. Tien dagen later werd de kerstviering in Villars omringt door een sprookjesachtige sfeer met lichtjes in de sneeuw langs het pad naar de kerk. Het lokte een grote groep mensen uit Wales naar binnen, die niet zoveel van de dienst konden begrijpen, maar wel genoten hebben van het zingen.

Ook de dienst in Commugny had een feestelijk karakter. De prachtige muziek droeg daar, net als in Bégnins, in grote mate aan bij.

De Avondmaalsdienst op 25 januari en de diensten in februari zullen over het thema gemeenschap gaan. Ik hoor veel mensen zeggen dat ze vooral naar de kerkdiensten van de NPG of naar de gesprekskringen komen vanwege de gemeenschap. Naast vieren, leren en dienen is gemeenschap één van de fundamenten van een christelijke gemeente. Dat is niet zomaar, gemeenschap heeft te maken met het hart van het geloof. De liefde is immers het hart waarin het in het geloof om draait, de liefde tot God en de liefde tot de naaste.

Het is tekenend voor onze gemeente dat we zo weinig Avondmaal vieren terwijl we gemeenschap zo belangrijk vinden. Avondmaal heeft namelijk alles met gemeenschap te maken. Al bij de oude Grieken was de sacrale maaltijd de plaats van gemeenschap met elkaar, ook met de goden. De offermaaltijden in het Oude Testament verschilden daarvan. God was niet zomaar iemand met wie je gemeenschap kon hebben. Wel wordt Hij er symbolisch bij betrokken door het sprenkelen van bloed op het altaar. Maar de afstand blijft. Men spreekt van een verbond met God, niet van een gemeenschap met God. God wordt nooit je kameraad. Na de ballingschap komen groepen gelovigen samen om op de avond van de Sabbath de maaltijd te houden. Deze maaltijden ziet men als gemeenschapsmaaltijden. Dit zou je kunnen zien als de voorlopers van ons Avondmaal.

Paulus gebruikt het woord gemeenschap in het Nieuwe Testament om de eenheid met Christus aan te duiden. Het is een eenheid die bestaat uit een gelovige identificatie met het leven van Jezus. Die gemeenschap is de weg tot het heil 'met Christus gestorven en opgestaan.' Het woord gemeenschap heeft dus een duidelijke religieuze lading gekregen. Door de gemeenschap met Christus hebben de gelovigen ook gemeenschap met elkaar. Ze komen samen om te bidden en met elkaar de maaltijd te houden. En men steunt elkaar op een heel praktische manier en is gastvrij voor Christenen uit andere plaatsen.

Onze tijd is geseculariseerd. Dat heeft een grote invloed op onze gemeente. Gemeenschap betekent voor ons elkaar ontmoeten, met elkaar discussiëren, elkaar steunen, gezelligheid. Het Avondmaal is in de loop van de tijd veranderd in een symbolisch maal. Wat is de verbinding van dat

Avondmaal en de kerkdiensten met de gemeenschap die we met elkaar willen vormen? Wat is het geloof dat ons bindt? Dat zijn boeiende vragen, die in de gespreksgroepen telkens weer aan de orde zijn.

Het woord gemeenschap roept nog een andere vraag op: wie hoort er bij en wie niet? Je kunt een open of een gesloten gemeenschap hebben. Kun je zomaar met iedereen bevriend zijn? Een gemeenschap heeft zijn eigen

dynamiek. Past iedereen daar in? En wat als de gemeenschap verstoord wordt door het gedrag van iemand. Thema's als eenheid in verscheidenheid en vergeving en verzoening zijn onlosmakelijk met de Christelijke geloofsgemeenschap verbonden. Hoe bewaren we de identiteit van de gemeenschap in de veranderende tijd zonder star en ouderwets te worden? In de diensten in februari willen we dit verder uitwerken.

Lia Wolters-Berghout

Meedoen in de kerkdiensten ?

Vindt u het leuk meer betrokken te zijn bij de kerkdiensten? Dat kan. U kunt zich opgeven om lector te worden. Lectoren verzorgen de schriftlezingen in de diensten. Daartoe krijgen ze een korte training inde presentatie van een tekst en het spreken in een grote ruimte. Voelt u zich uitgedaagd? Meldt u dan aan bij wolters@live.fr

Lia Wolters-Berghout

In memoriam Han Martens

Op 7 december 2008 is Han Martens overleden. Ik heb haar pas de laatste weken van haar leven leren kennen. Het was op een naargeestig kamertje van een ziekenhuis. Ze was gedeprimeerd, had hoop op herstel opgegeven en de moed laten zakken. Haar ogen lichtten op bij bezoek van een vriendin. Later in SESCO voelde ze zich iets beter, maar echt leren kennen heb ik haar niet. Dat is jammer, want als ik over haar hoor vertellen, wordt het me duidelijk dat ik iets heb gemist. Ik hoor verhalen over een vrouw, die grote belangstelling in mensen had en die graag praatte over een breed scala van onderwerpen die haar bezig hielden.

Han Moeselaar is in Scheveningen opgegroeid. Heeft in dat gebied de oorlog meegemaakt, de bombardementen op Den Haag, de hongerwinter van 1944, geen kans op goede opleiding, een trieste tijd. Na de oorlog is ze met Paul Martens getrouwd en in 1950 vanwege zijn werk voor de WHO naar Genève gekomen voor een jaar. In het begin kende ze

geen Engels of Frans, toch is het haar gelukt veel vrienden te maken. Bij dat ene jaar is het niet gebleven.

Met haar man heeft ze aan de wieg gestaan van onze Nederlandse Protestantse Gemeente. Dat vond ze belangrijk, hoewel ze niet zomaar alles geloven wilde wat er in een kerk verteld werd. Ze dacht kritisch over na over het geloof, het liet haar niet los, maar ze kon er niet zomaar ja en amen op zeggen.

25 Jaar geleden is haar man overleden. Ondanks alle vrienden en contacten is ze hem altijd blijven missen. Nu ze van ons is heengegaan zal ze een lege plaats achterlaten in de kring van haar familie, haar vrienden en onze gemeente. In de mystiekring werd ze sinds haar ziekte al erg gemist, dat werd iedere bijeenkomst weer gezegd. Op vrijdag 12 december hebben we haar begraven na een dienst waarin ik samen met Daniel Gnaegi voorging. Moge allen die haar hebben liefgehad troost vinden.

Lia Wolters-Berghout

De feestelijke Kerstviering

Zondag 14 december in Begnins. Het loopt tegen 15.00 uur. Langzamerhand stromen de belangstellenden binnen. Zij worden ontvangen met koffie of thee. Er staan brocante en boeken tafels opgesteld, die de aandacht van de bezoekers trekken. Er groeit een sfeer van « wij willen feestelijk de geboorte van Jezus vieren ».

Het thema luidt : Een Nieuw Begin. Voorganger is onze nieuw eigen dominee Ds Lia Wolters-Berghout. De muzikale begeleiding wordt verzorgd door Chie KAMINO piano en Ayumu IDEUE viool. Begonnen wordt met een sonate van Arcangelo Corelli gespeeld door piano en viool. De delen zijn Preludio en Corrente. De predikant zei het fijn te vinden, dat er veel mensen zijn gekomen, om de geboorte van Jezus te vieren. Een nieuw begin wordt hiermede ingeluid. Men kijkt uit naar de vrede op aarde. Een deel van de mensheid wacht al 2000 jaar tevergeefs op de vrede, anderen hebben hoop op een nieuw begin, en nog anderen zien in de viering van de geboorte van Jezus een uitdaging voor een nieuw begin met vrede op aarde. Wij zingen 'Komt allen tezamen.1,2,4'. Vervolgens gaan de kinderen zich voorbereiden op hun life act. Wij zingen 'Komt verwondert u hier mensen'. Daarna leest de predikant Lucas 2: 1-7 en zingen wij 'Stille nacht, heilige nacht 1,2,3'. Er volgt een schriftlezing Lucas 2: 8-14. Wij zingen 'Eer zij God in onze dagen, 1,2,3'. Er volgt een schriftlezing Lucas 2: 15-20.

Daarna spelen Chie Kamino en Ayumu Ideue de delen Sarabanda en Giga uit de sonate van Arcangelo Corelli. Op de tafels waaraan wij

Kerstdienst eerste Kerstdag

Op eerste kerstdag vond in de Temple van Commugny de Kerstdienst plaats, waarin Ds. Lia Wolters-Berghout voorging. De muziek werd verzorgd door Saya Hashino orgel; Laurent Fabre trompet en Koos van der Maas zang. Het thema is Kerst: een nieuw begin. Na een woord van welkom en het aansteken van de kaarsen zingen wij lied 124: 1,2,3,4,5 'Nu daagt het in het oosten'. Na Votum en groet zingen wij lied 143: 1,2,3 'Stille nacht'. Na een gebed zingen wij lied 138: 1,2,3,4 'Komt allen tezamen'. De eerste lezing is uit Jesaja 9: 1-6. 'Licht in duisternis'. Daarna zingt Koos van der Maas Accompanato uit de Messia van Händel. De tweede lezing is uit Lucas 2: 1-21. 'De geboorte van Jezus'. Wij zingen lied 145: 1,2,3 'Nu zijt welkome'. De kerstboodschappen geschreven tijdens de kerstviering waren

zaten stonden mandjes met papiertjes. Verzocht werd hierop een kerstboodschap te schrijven en deze vervolgens in de kerstboom te hangen. Gezang 161 wordt als gedicht gelezen. Wij zingen 'Nu zijt welkome' 1,2,3. Dan vertelt de dominee een verhaal van Henk Huijser. Met welke letter moet de bijbel beginnen. Bijna iedere letter laat een woord met een goede betekenis beginnen en ook een woord met een slechte betekenis. Bijvoorbeeld de V van Vrede en de V van vloeken, of de L van liefde en de L van liegen. Uiteindelijk komt men bij de i en dat is het geworden; de bijbel begint met 'In de beginne'. Het was een mooi verhaal. Wij zingen 'Nu daagt het in het oosten 1,2,3,4,5'.

Het volgende wordt aangeduid met Life act van de kinderen. De kinderen komen op het toneel: enkele kerstboodschappen worden uit de kerstboom gehaald en voorgelezen. Daarna zingen wij met kinderen 'Er is een kindeke geboren op aard'. De volwassenen zingen de oneven regels en de kinderen de even. Dan volgt de collecte. Tot slot zingen wij 'Ere zij God'.

Chie Kamino en Ayumu Ideue speelden Malaguena van Pablo de Sarasate.

Lia Wolters bedankt aan het einde alle mensen die mee geholpen hebben om deze Kerstviering tot een geslaagd evenement te doen zijn. De leiding van deze vlekkeloos verlopen Kerstviering berustte bij de dominee. Van ganser harte wil Kontakt de dominee danken voor de geïnspirende wijze waarop zij deze Kerstviering tot een feestelijke en vreugdevolle manifestatie gemaakt heeft. Na de Kerstviering kregen wij warme wijn en iets te eten.

samengevoegd tot een lange slinger, die in de kerstboom gehangen was. Enkele werden door kinderen voorgelezen. Wellicht kunnen wij gedurende het komende jaar in ieder nummer van Kontakt een paar van deze boodschappen opnemen, opdat wij telkens herinnerd worden aan het verlangen naar vrede en gerechtigheid. Daarna volgt de preek. De preek stond in het licht van een verlangen naar vrede, gerechtigheid en verdraagzaamheid. Vaak wordt gedacht dat vrede pas bereikt kan worden na de dood. Jezus ging voor de vrede op aarde. Hij ging voor geweldloosheid. Goed en kwaad horen bij het leven. Helaas wordt er nog steeds oorlog gevoerd. Toch hebben wij in de loop der jaren hoop gekregen dat er verzoening komt. God heeft ons zijn Zoon gegeven. Dit betekent een nieuw begin, waartoe wij allen uitgenodigd zijn om samen op de weg van en naar de vrede te gaan.

Koos van der Maas zingt een Aria uit het Weihnacht Oratorium van Bach. Daarna leest de predikant een gedicht voor. Wij zingen 'De herdertjes lagen bij nachte'. Na een gebed volgt de

collecte. Wij zingen 'Heerlijk klonk het lied der engelen'. Na de Zegen zingen wij 'Ere zij God'.

Geert van Mesdag

Van de brocante tafel

Moed

ik heb in eens weer moed gevat
begin van voren af aan,
je vraagt je af, Hoe gaat zo iets ?
waar komt die moed vandaan ?

ik leef weer, lach weer, fluit en zing,
geen zucht meer en geen traan
en ach, die moed, naar wààr hij ging,
daar komt hij ook vandaan.

(Uit Toon Hermans, De danstent in de wei, Elsevier)

De moed die wàs er bij de Kerstviering van alweer bijna twee maanden geleden. Want dat betekent een zaal versieren, tafels en stoelen klaar zetten, een kerstboom plaatsen en versieren, boeken en brocante inrichten, voor de kinderen iets leuks bedenken. Het was er allemaal, de moed om het aan te pakken en het Kerstfeest, Christus geboorte in deze wereld, te vieren, met jong en oud, in een gezellig versierde omgeving en prachtige viool en piano muziek. Een fijne ontmoeting, ook rond een glas warme wijn.

Voor de boeken en de brocante was als altijd veel belangstelling. De opbrengst was Fr. 1185.- voor de NPG, fantastisch. Met goede moed gaan we door.

Namens het brocantecommittee,
Barbara Vogezang en Gerrie Bonthond

LEZING - Migratie als uitdaging?

Introductie door Drs. Frans Bouwen (Voorburg)

20 Maart 2009, zaal open om 19.30 uur, lezing en discussie om 20.00 uur, drankje na.
Lokatie: Motel Chavannes

Migratie is van alle tijden. Toch komt migratie steeds meer in het nieuws door foto's van Wrakke bootjes met Afrikanen die proberen naar Spanje te varen, containers met Chinese arbeiders, en Marokkaanse kindbruiden die vanuit de Atlas bergen aan hun neven in Nederland worden uitgehuwelijkt. Historisch gesproken heeft migratie meestal erg voordelig uitgepakt voor het ontvangende land - denk maar aan de Spaanse en Belgische joden in de 16e eeuw en de Hugenoten in de 17e en 18e eeuw. Tegenwoordig hebben we in Nederland en Europa allang het stadium bereikt dat we geïmporteerde arbeidskrachten hard nodig hebben omdat we niet zelf meer vuilnis willen ophalen en daarbij als samenleving zozeer vergrijzen dat onze eigen kinderen nooit de economie draaiende kunnen houden. En hebben wij hier in Zwitserland ook niet vaak een Italiaanse kapper, een Filippijnse huishoudster, een Kosovaarse tuinman en een Portugese metselaar? En zijn we zelf ook geen migranten?

Drs. Frans Bouwen, die al meer dan tien jaar vanuit Den Haag internationaal bezig is met het Migratie- en vluchtelingenvraagstuk gerelateerd aan de problematiek van 'ontwikkeling' binnen een 'mensenrechtenperspectief', zal iets vertellen over het zogenaamde 'The Hague Process on Refugees and Migration' - (www.thehagueprocess.org). Dit proces probeert op multidisciplinaire en complementaire wijze innovatieve oplossingsrichtingen te zoeken voor dit gecompliceerde en actuele vraagstuk. Prins Constantijn is voorzitter van het The Hague Process en Frans Bouwen directeur. Frans Bouwen zal tevens

een discussie leiden over hoe wij als individuen en als Christenen in de praktijk met deze problematiek zouden kunnen omgaan.

De inleiding zal ongeveer 30-45 minuten duren, waarna er ruim gelegenheid voor discussie is.

Drs. Frans Bouwen (1954), theoloog en tevens beroepbaar in de PKN, was vicaris van de Haagse Kloosterkerk onder Ds Carel ter Linden. Van 1980-1984 en van 1987-1994 werkte hij als staflid te Genève van de Wereldraad van Kerken en de Conferentie van Europese Kerken. In 1994 keerde hij terug naar Nederland. Hij gaat regelmatig voor in verschillende Nederlandse gemeenten, zoals bijvoorbeeld te Blaricum, Warmond en in de Haagse Duinzichtkerk en Kloosterkerk.

Hans Hogerzeil

Calvinjaar

In 2009 is het 500 jaar geleden dat de hervormer Calvin het levenslicht zag. In Nederlands heeft het woord calvinisme een negatieve klank gekregen. Het staat voor moralisme en benepenheid. Maar heeft die visie ook betrekking op Calvin zelf? Bevestiging vindt men vaak in het feit dat hij de hand heeft gehad in de dood van Michael Servet, in zijn leer van de dubbele predestinatie, zijn strengheid voor de mensen van Genève.

Er was wel degelijk aanleiding voor de vooroordelen die er over Calvin heersen. Maar wat heeft hij ons eigenlijk gebracht? Wat dreef hem? Om antwoord op die vragen te vinden heeft de World Alliance of Reformed Churches (Warc) in 2007 een proces van onderzoek en reflectie gestart met een consultatie van 50 theologen uit verschillende landen. Er is nu een boek verschenen. *The Legacy of John Calvin*, voor 15 Chf te verkrijgen bij de WARC.

Omdat Genève de stad van Calvin is - de NPG houdt zelfs één keer per maand onze kerkdiensten op de plaats waar hij zijn leerstellingen uitéén zette - wordt er daar uitgebreid aandacht besteed aan het Calvinjaar. Zo vindt er al vanaf 14 november 2008 elke tweede vrijdag van de maand om 18.30 uur een viering plaats in de Temple de la Fusterie, die uitloopt op een wake in de nacht van de 10e juli, de verjaardag van Calvin. De bijeenkomst in februari zal bij uitzondering plaats vinden op de eerste vrijdag. U bent er van harte uitgenodigd. Eind mei zal ook de WARC herdenkingsbijeenkomsten organiseren.

In juni hoop ik in onze eigen gemeente themadiensten te houden over de erfenis van Calvin.

Lia Wolters-Berghout

Boekbespreking

Lia moedigde ons een tijdje terug aan om in Kontakt eens wat te schrijven over een boek dat je bijzonder getroffen had. Mijn 'boek van het jaar' in 2008 was het geruchtmakende boek van de 'atheïstische dominee' Klaas Hendrikse: 'Geloven in een God die niet bestaat'. Er zijn na de eerste druk in november 2007 al vele herdrukken in Nederland van het boek verschenen. God bestaat niet zoals wij bestaan, God is niet een hoogverheven wezen dat ergens is of bestaat. Hendrikse gelooft in een God die met mensen meetrokt en gebeurt tijdens hun levenstocht: 'Ga maar, dan ga ik met jullie mee' (Exodus 3:13-14). Waar geen mensen zijn, gebeurt God niet. Zonder mensen is God nergens. God gebeurt bijvoorbeeld als mensen doen wat de bijbel over God zegt. Hoe en wat een mens gelooft wordt bepaald door wat

er in je rugzak zit aan verzamelde levenservaringen.

Hendrikse schopt vele heilige huisjes van het christendom en van het atheïsme omver. Hij zoekt naar nieuwe wegen in het debat over Gods bestaan en over de toekomst van het 'geloof' en de kerk. Prof. Harry Kuitert schreef het voorwoord voor het boek, en hij eindigt het met de volgende woorden: 'Maar ik vind het niet alleen een met - soms grimmige - humor geschreven boek (.....), maar ook een poging om bij kenterend tij onder woorden te brengen waar het woordje 'God' wél voor kan dienen als het heeft afgedaan als aanduiding van een Wezen daarboven met alles erop en eraan. Een poging om 'U' tegen te zeggen.'

Ik geef hierbij de tekst van het laatste hoofdstuk van het boek, waarin Ds Hendrikse een beeld

schetst van de toekomstige 'kerk' zoals hem die voor ogen staat.

"De kerk als eetcafé

Boven die deur prijkt een naambord waaruit blijkt dat het leven altijd groter is dan wij kunnen bevatten, dat er achter elk uitroepeten een vraagteken wordt geplaatst en dat God altijd anders is dan wij denken te weten.

Binnen gaat het er anders aan toe. de accenten zijn verschoven: van christelijke godsdienst naar religie of spiritualiteit, van gemeenschap naar individu, van antwoorden naar vragen, van verkondiging naar bezinning, van waarheid naar zinvraag, van preken naar spreken. Er is ruimte voor iedereen, ongeacht levensbeschouwelijke achtergrond. Vanuit het besef dat niemand geholpen is met een antwoord dat hij uit zichzelf nooit zou kunnen vinden, ligt de nadruk sterk op eigen verantwoordelijkheid en ieders recht om eigen geloofskeuzes te maken. Twijfelen wordt beschouwd en gerespecteerd als uitdrukking van een religieuze houding. De zoekende moet mogen zoeken, de ongelovige mag ongelovig zijn.

Er wordt ook anders gecommuniceerd. Er wordt niet gesproken van diensten met liturgieën, maar van bijeenkomsten met een programma. Er is ruimte voor dialoog, met in plaats van preek of overdenking een lezing of tafelgesprek. Credo's en dogma's zijn taboe: over God en waarheid wordt alleen in de eerste persoon enkelvoud gesproken.

Termen als 'religieus toerisme', 'hutspotreligie' en 'God à la carte' worden hier niet in denigrerende zin gebruikt. Integendeel: het zelf in elkaar zetten van een eigen geloofspakket wordt juist aangemoedigd.

Jezus krijgt het - christelijk gesproken - af en toe zwaar te verduren: hij krijgt de plaats die hem toekomt tussen zijns gelijken zoals Boeddha, Socrates, Confucius, Ghandi en Albert Schweitzer. Geen Zoon van God, geen opgestane verzoener, verlosser of middelaar, maar voorbeeldmens, superhumanist, wijsheidsleraar, wegwijzer naar het jodendom, inspirator in de strijd tegen onderdrukking, of noem het maar zelf.

.....

Het ziet er binnen ook anders uit. De Bijbel ligt op de boekentafel, naast de Koran, de Veda's, de boeken van de Dalai Lama en Toon Tellegen,

en de krant. De preekstoel staat op wieltjes en wordt alleen binnen gereden als er 'nostalgische diensten' worden gehouden. Dan kan eventueel ook de kast open waarin liedboeken, collectezakken, kanselkleden en avondmaalbestek zijn opgeborgen.

Op andere (zon)dagen heeft de kerk meer weg van een eetcafé: een plek waar een ieder terecht kan die trek heeft in geestelijk voedsel. Het aanbod is uitgebreid en gevarieerd: lezingen, cursussen, muziek, meditatie, stilte, boek- en filmbesprekingen, kunst, verhalen voor groot en klein, poëzie, spiritueel knutselen enzovoort. Eén gerecht ontbreekt: antwoorden. De menukaart is samengesteld op basis van het besef dat geloven en leven meer van doen hebben met vragen dan met antwoorden. Elk gerecht is dan ook voorzien van een vraagteken: Waarom is er wat er is? Wat is de zin ervan? Waarom ben ik er? Wie ben ik eigenlijk? Waar leef ik voor en waarvan? Waar word ik gelukkig van en waarvan niet? Hoe ga ik om met teleurstellingen, liefde, dood, anderen? Wat heeft God daarmee te maken?

Ziedaar de toekomstige kerk: bereid om een brede religieuze markt te bedienen, om een plek te zijn waar niet alleen kerkgangers zich thuis voelen, maar waar ook ietsisten iets van hun gading kunnen vinden, waar soloreligieuzen kunnen aanschuiven als ze geen zin hebben om alleen te eten, waar relishoppers een boodschap kunnen doen, waar 'zweefgelovigen' een zachte landing kunnen maken, waar 'miniale christenen' op zijn minst een drankje kunnen halen, waar al die mensen die religieus niet onverschillig zijn hun eigen vragen op het menu zien staan.

Een kerk om in te geloven. Daar geloof ik wel in."

Het boek kan ook in Zwitserland besteld worden bij boekhandel BUCH.CH.AG in Winterthur: online: www.buch.ch of telefonisch: 0848 28 24 24. (ISBN 978 90 468 0308 0), CHF 30,50 plus ong. CHF4 verzendkosten.

Jos Stam

Verwelkoming door onze kerkgemeente Ds Lia Wolters-Berghout als predikant.

Op zondag 23 november vond de viering plaats van de bevestiging van Ds Lia Wolters-Berghout als predikant van onze gemeente. Veel gemeenteleden en andere genodigden onder wie Ds Leen Lamens en zijn vrouw waren verzameld in de fraaie kerk in Commugny om deze intrededienst mee te vieren. In de ruim vijftig jaar hadden verschillende predikanten getuigd dat zij in hun beroeping door onze gemeente door God zelf tot deze dienst geroepen zijn geweest. De voorgangers waren Ds Bernard Buunk, en Ds Lia Wolters-Berghout. Ouderling was H-W- van Tuyll van Serooskerken. De muziek werd verzorgd door de organiste Saya Hashino en de zangeres Clémence Tilquin. De viering begon met een bijdrage van de zangeres. Daarna welkom en mededelingen en het aansteken van de kaarsen. Wij zongen Psalm 121:1,3. 'Ik sla mijn ogen op en zie'. Gevolgd door Votum en groet, vervolgens gebed en Loflied Gez.305:1,2 'Waar God de Heer zijn schreden zet'. Presentatie van de nieuwe predikant door Ds Buunk, die Ds Wolters in het ambt bevestigt, vraagt aan Hans-Willem van Tuyll of er wettige bezwaren zijn ingebracht die de bevestiging zouden verhinderen? Antwoord: 'Er zijn geen wettige bezwaren ingebracht. Zo mogen wij haar dan verbinden aan deze gemeente.'

Gemeente: 'Wij danken de Heer onze God.'

Opdracht

Wij zijn de eersten niet die in geloof de weg van de belofte trachten te gaan, want vele getuigen gingen ons al voor. Tussen hoop en vrees gingen ook zij op weg naar het land van belofte, naar een leven en samenleven in recht en gerechtigheid, in waarheid en vrede, op Gods aard onder zijn hemel.

Nooit heeft het aan mensen ontbroken die al gaande de richting wezen: de aartsvaders en -moeders in Israël, Mozes en Elia, Debora en Hulda, zangers, zieners, priesters, profeten, allen gingen zij ons voor op die weg. Schuldeloos zijn zij niet gebleven, Maar de God van hemel en aarde Bleef hen roepen, - en zij gingen. Toen de tijd vervuld was, zond Israëls God zijn geliefde op weg, ook ons tegemoet.

Hij heeft de zijnen liefgehad tot in de dood, zo heeft Hij de weg tot het leven gebaad

en Hij roept ons om Hem daarop te volgen. Apostelen, evangelisten, herders en leraars, zij hebben getuigd dat Jezus de weg is, de waarheid ook, en het leven zelf. in vreugde, eenvoud en barmhartigheid. Om die weg al zoekend te vinden, willen wij volgelingen van Christus zijn, volharden in het onderwijs van de apostelen, in de gemeenschap der heiligen, in het delen van brood en beker en in het gezamenlijk gebed. Daarin gaan u de dienaren voor, om u te bemoedigen en terecht te wijzen, om de getuigen voor u te doen spreken, om samen met u de lofzang te zingen, om u met ontferming te roepen en om u de heilstekenen te doen zien. Samen op weg naar het rijk van de vrede, waar de gerechtigheid zal wonen en God zal zijn:alles en allen. Amen.

En u Cornelia Wolters-Berghout, die nu gereed staat Uw ambtswerk op deze plaats te aanvaarden:

Herinner u altijd met dankbaarheid, dat het 'christus' eigen kudde is, die u wordt toe vertrouwd. Hij heeft haar verworven door zijn bloed; het is zijn kerk. Aanvaard dan uw dienst met blijdschap, voed u zelf met het Woord van God, volhard in het gebed en vertrouw op de kracht van de Heilige Geest.

Gelofte.

Eenmaal bent u in het ambt van dienaar des Woords bevestigd. Daarbij hebt u uitgesproken dat u de heilige schrift aanvaardt als de bron voor prediking en als regel van het geloof en dat u zich wil verzetten tegen al wat daarmee strijdig is.

U hebt beloofd geheim te zullen houden wat vertrouwelijk te uwer kennis mocht komen en uw taak te vervullen overeenkomstig de orde van onze kerk.

Nu u uw ambtsbediening in de Nederlandse Protestantse Gemeente rondom het Meer van Genève zult voortzetten, vraag ik u daarom: 'Geloof u dat u in uw beroeping door deze gemeente door God zelf tot deze dienst bent geroepen?'

Antwoord: 'Ja, dat geloof ik.'

'En belooft u uw ambt ook op deze plaats

waardig en trouw te bedienen met liefde voor de gemeente en voor alle mensen die de Heer op uw weg brengt?’

Antwoord: ‘Ja, dat beloof ik. Daartoe helpe mij God.’

Broeder en zusters,

Laten wij bidden tot de Heer onze God

in gemeenschap met heel de Kerk

in hemel en op aarde

dat Hij genade geeft aan haar,

die hij geroepen heeft als dienaar des Woords.

Er volgt stil gebed . Wij zingen gezang 239 1,6 en 7 ‘Kom Schepper God’

Verbintenis

God onze hemelse vader

die u naar deze plaats heeft geroepen

verbinde u aan deze gemeente

en geve u de genade,

dat u daarin trouw en vruchtzaam werkzaam mag zijn.

Aanvaarding en verwelkoming

Gemeente, dit is uw predikant.

Wilt u Cornelia Wolters-Berghot als herder en leraar in uw midden ontvangen en haar hooghouden in haar ambt?

Gemeente: ‘Ja, dat willen wij van harte.’

Ds Buunk richt de volgende boodschap tot Ds. Lia Wolters-Berghout.

ORA ET LABORA

‘Het is met vreugde en dankbaarheid dat wij je intrede in de Nederlandse Protestantse Gemeente van Genève en Lausanne vieren. Deze belangrijke gebeurtenis is een duidelijke aanwijzing dat de opdracht van deze gemeente doorgaat. Het richtsnoer van haar bestaan is gekenmerkt door de opdracht: Ora et Labora. Bid en werk! Diep getroffen door de watersnoodramp in Nederland in het jaar 1953 hebben de Nederlanders al hier gebeden en hulp verleend aan de slachtoffers van deze ramp. Er ontstonden gebedskringen en actiegroepen die bijgedragen hebben tot het ontstaan van deze gemeente in het jaar 1955.

Bid en werk! Vandaag is de diaconale verantwoordelijkheid van deze gemeente steeds actueel.

Maar bestaan er nog gebedskringen? Bidden maakt ons ontvankelijk niet alleen voor de

medemens maar ook en vooral voor de genade en barmhartigheid van God, onze Heer.

Mijn gebed vertolkt de wens dat je een gezegende tijd zult meemaken in deze gemeente.’

Wij zingen gezag 456: 1,2 en 3 ‘Zegen ons Algoede’

Vredegroet

De vrede van de Heer zij altijd met U.

Gemeente:’en met uw geest.’

Er volgen twee schriftlezingen. Genesis 12: 1-9 ‘Abram naar Kanaän’ en 2 Korintiërs 1 1-11.

Tussen de twee schiftlezingen zingen wij lied 42: 1 ‘Door de wereld gaat een woord’. Na de tweede schriftlezing zingen wij lied 42: 4 en 6

Daarna volgt de eerste preek van Ds Wolters-Berghout als bevestigde predikant van onze gemeente.

De Predikant vertelde over het gebruik van woorden uit haar geloofstraditie in de gesprekskringen. Men vond dat ik een te abstracte taal sprak. Geloofstaal is abstracte taal. Geloofstaal is een beeldende taal, die op kunstzinnige wijze iets probeert te zeggen over de oorsprong en het doel van onze werkelijkheid, of over de diepere kern ervan, over de werkelijkheid die onze werkelijkheid omvat. Dit is beeldtaal. Beeldtaal communiseert alleen als de ander iets bij je beeld kan voorstellen. Voor mij vertrouwde beelden communiseerden niet met anderen. Dat zou kunnen komen, omdat de leden van onze gemeente uit verschillende kerkelijke culturen komen. Wij delen vooral het Nederlanderschap. De vraag kan worden gesteld, wat dan die Nederlandse cultuur is. De Nederlandse cultuur is geen statisch gegeven. Cultuur is altijd in beweging, wordt voortdurend uitgedaagd door invloeden van binnenuit en van buitenaf. In mijn jeugd leefde iedere kerk binnen zijn eigen zuil. Elke zuil had een eigen cultuur. Hier in een andere omgeving ontdek je dat je als Nederlanders meer deelt, ook al behoorden ze in Nederland tot een andere zuil. Je bent meer op elkaar aangewezen. Maar ook in Nederland zijn de zuilen door elkaar geschud. Het aanbod van religieus gedachtegoed is veel groter geworden. De Hindoe, de Boedhist, de Moslims en de Taoïst zijn niet langer vreemden uit een ver exotisch land. Wij moeten er mee rekenen, dat er voor anderen heel andere waarheden gelden dan voor ons. Het denken in onze cultuur wordt bepaald door technische beheersing en wetenschappelijk onderzoek. Godsdienstige beeldtaal is niet langer

vanzelfsprekend gedeelde taal. De religieuze taal wordt door velen in onze samenleving niet meer verstaan. In onze N.P.G. vinden al die mensen elkaar in kerkdiensten, in gesprekskringen en in ontmoetingen. Dat allegaartje wil samen gemeente zijn. Wij zijn een kerk die geen duidelijke grenzen heeft. Wij willen er zijn voor alle Nederlanders om ons heen die ons nodig hebben. Wij zijn kerk in een tijd waarin de oude tradities uitgedaagd worden, waarin nieuwe waarden ontdekt worden, een tijd van verrijking en verarming, een tijd van loslaten en hervinden, een tijd waarin niet veel bij het oude blijft. Zo worden wij als kerkmensen uit het oude vaderhuis weggeroepen om, net als Abraham op weg te gaan naar een land dat wij niet kennen. Wij trekken op met allen die in onze samenleving zoeken naar zin en verdieping. Het is een avontuur, die trektocht die ons losbreekt uit het oude en vertrouwde. Wij zijn samen in de gemeente, omdat wij toch iets hebben met onze oude wortels het Nederlanderschap. Zo is het ook met de geestelijke trektocht. Wij blijven verbonden met het geloof. Wij zijn een gemeenschap die zich voor onze reis wil laten inspireren door de woorden van de Bijbel, niet uit behoudzucht maar als voedingsbron. We zijn

op weg vanuit het geloof in Gods liefde voor de wereld, vanuit het geloof in Jezus en vanuit het geloof in de Heilige Geest, die ons bemoedigt en begeleidt. Ik denk aan de mooie tweede brief van Paulus aan de Korintiërs. Net als Abraham ging hij op weg, liet hij het oude los en ging op zoek naar de toekomst van God, vertrouwend op Gods belofte. Zo roept God ons in deze tijd om op weg te gaan, op zoek naar nieuwe antwoorden om elkaar mee te inspireren. Wij mogen vertrouwen op de kracht van de Geest, die ons leidt. We mogen vertrouwen dat God ons met zijn liefde omringt, en op de toppen en in de diepe dalen van het leven het goede met ons voor heeft. Wij mogen vertrouwen dat we eens onze bestemming zullen bereiken, niet omdat we die zo precies kennen, maar omdat de Goede Herder ons daar brengen zal. Wij mogen vertrouwen op Gods leiding op onze weg als kerk, op onze weg als individu, op mijn weg als predikant.

Gaat U mee?

Amen.

Er volgen nog de voorbede, de collecte, gebed, slotlied 'U zij de glorie' en de zegen.

Geert van Mesdag

DIACONALE COLLECTE FEBRUARI – Centre Social Protestant

Wij collecteren in deze maand voor het Centre Social Protestant. De hulpverlening van deze organisatie is gratis en staat open voor iedereen die hulp nodig heeft. Deze organisatie is opgericht in 1954 door een groep mensen afkomstig van de Eglise nationale protestante de Geneve. Zij verlenen juridische hulp, helpen mensen die administratieve problemen hebben. Zij geven hulp en steun aan vluchtelingen en asielzoekers. Mensen met huwelijks- of gezinsproblemen kunnen zich tot deze instantie wenden, en er wordt individueel transport verleend aan mensen met een laag inkomen en die niet in staat zijn om gebruik te maken van het publieke transport.

Verder verkopen zij tweedehands kleren en organiseren activiteiten voor de ouden van dagen. Er zijn ook ateliers voor mensen die niet meer in staat zijn om te werken en die hun creativiteit kunnen ontplooiën.

Er worden excursies georganiseerd voor ouderen en vakantiecampen voor jongeren van 6-20 jaar. Bij het C.S.P. werken 270 vrijwilligers. Dit jaar viert het Centre zijn 53 jarig bestaan. U ziet dat deze instantie actief is op velerlei gebied en dat financiële- en vrijwilligers hulp van harte welkom is.

Frances Sandberg

Diaconale Opbrengsten : Aide aux Montagnards : Fr 744.- / Fondation Mami Sha : Fr 1200.-

Bijbellesrooster Februari 2009

zondag	1 februari	Psalm 95
maandag	2 februari	1 Korintiërs 5:1-13
dinsdag	3 februari	1 Korintiërs 6:1-11
woensdag	4 februari	1 Korintiërs 6:12-20
donderdag	5 februari	1 Korintiërs 7:1-9
vrijdag	6 februari	1 Korintiërs 7:10-24
zaterdag	7 februari	1 Korintiërs 7:25-40
zondag	8 februari	1 Korintiërs 8:1-13
maandag	9 februari	1 Korintiërs 9:1-14
dinsdag	10 februari	1 Korintiërs 9:15-27
woensdag	11 februari	1 Korintiërs 10:1-13
donderdag	12 februari	1 Korintiërs 10:14-22
vrijdag	13 februari	1 Korintiërs 10:23-11:1
zaterdag	14 februari	Psalm 83
zondag	15 februari	Marcus 1:16-28
maandag	16 februari	Marcus 1:29-45
dinsdag	17 februari	Jesaja 36:1-10
woensdag	18 februari	Jesaja 36:11-22
donderdag	19 februari	Jesaja 37:1-13
vrijdag	20 februari	Jesaja 37:14-29
zaterdag	21 februari	Jesaja 37:30-38
zondag	22 februari	Jesaja 38:1-14
maandag	23 februari	Jesaja 38:15-22
dinsdag	24 februari	Jesaja 39:1-8
woensdag	25 februari	Psalm 57
donderdag	26 februari	Marcus 2:1-12
vrijdag	27 februari	Marcus 2:13-22
zaterdag	28 februari	Marcus 2:23-3:6